

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ

РЕГІОНУ

Спеціальність D 5 Менеджмент

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту і маркетингу,

Протокол № 5 від 19.02 2026 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Управління міжнародною конкурентоспроможністю регіону
Викладач	д.е.н., проф.Сус Т.Й.
Контактний телефон викладача	098-788-95-47
E-mail викладача	taras.sus@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний,заочний
Обсяг дисципліни	3кредити ЄКТС,90год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації:згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Управління міжнародною конкурентоспроможністю регіону – це наука, що вивчає і розкриває механізм процесу формування конкурентних переваг підприємств (галузей) регіону на міжнародному рівні з використанням маркетингових інструментів.

Предмет управління міжнародною конкурентоспроможністю регіону – вивчення теоретичних засад економічної конкуренції, закономірностей формування конкурентних переваг та конкурентоспроможності регіону на міжнародному рівні шляхом розробки і застосування маркетингового механізму.

Об’єкт дослідження міжнародною конкурентоспроможністю регіону – процеси та маркетингові механізми формування міжнародної конкурентоспроможності регіонів (підприємств, галузей регіону) в умовах глобалізації конкуренції.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти конкурентних відносин

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти забезпечення міжнародної конкурентоспроможності регіону

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ РЕГІОНУ” є поглиблення теоретичних знань, оволодіння сучасним методичним інструментарієм, практичними навичками з ефективного управління міжнародною конкурентоспроможністю регіону у сучасних умовах господарювання та формування розуміння студентами факторів та механізмів досягнення високих конкурентних позицій галузей та підприємств регіону на світовому ринку.

Основними завданнями вивчення дисципліни “ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ РЕГІОНУ” є оволодіння системою знань про принципи, методи та технологію формування конкурентних переваг регіону і забезпечення на їх основі життєздатності підприємств як суб’єкта економічної діяльності; виявлення системної сутності міжнародної конкурентоспроможності підприємств, галузей, регіонів та національних економік в умовах економічної глобалізації; визначені показників та факторів міжнародної конкурентоспроможності регіонів; визначені диспозиції суб’єктів глобальної конкуренції; розробці та імплементації конкурентних стратегій українських підприємств для виходу на зарубіжні ринки.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності:

- Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб’єктівта пов’язаних з цим управлінських рішень;
- Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв’язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки;
- Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження;
- Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та інноваційного розвитку;
- Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв’язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв’язання, беручи до уваги наявні ресурси.

Програмні результати навчання:

- Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем;
- Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб’єктами економічної діяльності;
- Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень;
- Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень;
- Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;
- Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
Семінарські заняття/практичні/лабораторні	14
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
9	МЗЕД; МО	1	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	лекції	сем. заняття	сам.роб
Тема1. Конкурентоспроможність і конкурентні переваги	2	2	6
Тема 2. . Формування конкурентоспроможності регіону на міжнародних ринках	2	2	8
Тема 3. . Регіональний маркетинг у системі управління конкуретоспроможністю регіону	2	2	6
Тема 4. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності	2	2	8
Тема 5. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств сфері	2	2	7
Темаб. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	2	1	7
Тема 7. Логістика як спосіб забезпечення конкурентоспроможності	2	1	8
Тема8. Формування позитивного іміджу регіону та просування його на зовнішні ринки	2	2	8

ЗАГ.:	16	14	60
-------	----	----	----

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бальна система: 60 балів протягом семестру та 40 балів за підсумкове тестування.</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов’язкове виконання здобувачами одного письмового індивідуального завдання у формі презентаційної роботи (ПР), що є підсумковим завданням, яке спрямоване на вдосконалення навичок самостійної роботи із закріпленням тих знань, які були отримані під час його викладання.</p> <p>Здобувач виконує індивідуальну (презентаційну) роботу. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень.</p> <p>Індивідуальне завдання має бути представлено на перевірку за 1 тиждень до закінчення семестру та захищено та оцінюється у максимум 10 балів.</p>

Семінарські заняття	<p>Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p> <p>Під час семінарських занять студенти усно доповідають на обрані питання, дають відповіді на додаткові питання викладача, доповнюють один одного за різними питаннями семінарського заняття, приймають участь в обговоренні практичних питань, вирішують ситуаційні вправи, проходять тестування, використовують сучасні інтерактивні методи отримання знань. Така форма надає студенту можливість отримати максимум 50 балів протягом семестру.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни (семестрового заліку), якщо він виконав усі види робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оцінка за відповіді, розв'язання задач і тестування під час аудиторних занять (50балів); – оцінка за індивідуальну(презентаційну)роботу(10балів); – підсумкове тестування(40балів).
Підсумковий контроль	Вивчення курсу завершується підсумковим тестуванням, за яке здобувач може отримати максимум 40 балів

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Планується виконання здобувачами освіти обов'язкової письмової роботи, про яку йшлося у попередньому розділі. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначені керівником терміни, загалом, не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Під час роботи над індивідуальним завданням не допустимо порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність: Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів та правил поведінки членів університетської громади, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначаються Кодексом

честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Відвідування занять: Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття з дисципліни. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій, отриманим студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Неформальна освіта: Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній освіті згідно відповідного Положення Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»:

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання.

8.Рекомендована література

1. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. К. : Наш формат. 2020. 424 с.
2. Щурко У. Модернізація інституційного базису безпеки структурної трансформації регіональної економіки. Конкурентні стратегії безпеки розвитку України у глобальному середовищі : монографія / ДУ “Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України”; за заг. ред. А. І. Мокія. Львів, 2019. 872 с.
3. Тарнавська Н.П. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Тернопіль : Економічна думка, 2018. 570 с.
4. Конкурентоспроможність підприємств у міжнародному цифровому просторі: колективна монографія. Тульчинська С.О., Погребняк А.Ю., Дергалюк М.О. Стратегічні напрями управління ризиками інноваційними ІТ-проектами. Київ, НАУ. 2019. С. 254—270.
5. Гринів Л.В. Конкурентоспроможність регіонів України в контексті адаптації національного виробника до умов глобального конкурентного середовища // Л. В. Гринів, С.М. Синиця // Галицький економічний вісник. – Тернопіль. – № 1(48). – 2015. – С. 10 – 18.
6. Становлення та розвиток логістичної інфраструктури: загальнодержавні та регіональні аспекти: монографія / Олег Володимирович Ткач, Ірина Анатоліївна Волощук. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. – 156 с.
7. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. К. : Наш формат. 2020. 424 с.
8. Щурко У. Модернізація інституційного базису безпеки структурної трансформації регіональної економіки. Конкурентні

стратегії безпеки розвитку України у глобальному середовищі : монографія / ДУ “Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України”; за заг. ред. А. І. Мокія. Львів, 2019. 872 с.

9. Тарнавська Н.П. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Тернопіль : Економічна думка, 2018. 570 с.

10. Конкурентоспроможність підприємств у міжнародному цифровому просторі: колективна монографія. Тульчинська С.О., Погребняк А.Ю., Дергалюк М.О. Стратегічні напрями управління ризиками інноваційними ІТ-проектами. Київ, НАУ. 2019. С. 254—270.

11. Гринів Л.В. Конкурентоспроможність регіонів України в контексті адаптації національного виробника до умов глобального конкурентного середовища // Л. В. Гринів, С.М. Синиця // Галицький економічний вісник. – Тернопіль. – № 1(48). – 2015. – С. 10 – 18.

12. Становлення та розвиток логістичної інфраструктури: загальнодержавні та регіональні аспекти: монографія / Олег Володимирович Ткач, Ірина Анатоліївна Волощук. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. – 156 с.

13. Ткач О.В. Енергетична безпека країни: умови збереження та шляхи досягнення (інноваційний чинник) [монографія] / О.В. Ткач, В.М. Олексюк.- Івано-Франківськ: Вид-во ПП Корольчук В.Ф., 2016. - 289 с.

14. The theoretic-methodological bases of the development of the regions within the global economic system / Innovation Process Management in Ukraine: problems in commercialization of scientific and technical developemens: Monograph / Yurii Vovk, Oleh Karyu, Ihor Kulyniak, Yosyf Petrovych, and other / Edited by Yurii Vovk, Oleh Karyu. – Lviv: LLC “Rastr-7”, 2018. – 266 p.

15. Ткач О. В. Особливості управління інвестиціями: регіональний рівень, зарубіжний досвід/ О. В. Ткач // Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . Серія: Економіка— 2018. – Випуск 13. – С.21-27.

16. Tkach O.V., Masliak T.R. The theoretic-methodological bases of the development of regions within the global economic system. Strategic Management: Global Trends and National Peculiarities / Multi-authored monograph. Poland, Publishing House “Baltija Publishing”, 2019. P. 388 - 406.

17. Ткач О.В., Масляк Т.Р. Сучасний регіон як елемент глобальної економічної системи. Вісник Прикарпатського університету. Сер. Економіка. 2019. Вип. 14. С. 56 – 62.

18. Бондаренко С.М. Ділова досконалість підприємств як фактор конкурентоспроможності національної економіки України. Економічний простір, 2016. № 116. С. 200–208.

19. Міжнародний менеджмент: навчальний посібник / Синиця С. М., Гринів Л.В., Ляхович Г. І., Романюк М.Д. – Івано-Франківськ: Плай, – 2014. – 336 с. Навчальний посібник з грифом “Рекомендовано

Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (Лист від 18.11.2013р. № 1/11 – 17595).

20. Ткач О.В., Гринів Л.В., Михайлів Г.В. Напрями мінімізації ризиків логістичної системи підприємства при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Причорноморські економічні студії. Випуск 51. 2020. – С.125-130

21. Сус Т.Й., Барчук В.П. Напрями інноваційно-технологічного розвитку промислового виробництва регіону. *Бізнес-інформ*, 2015.№ 4.С. 58–62.

22. Сус Т.Й. Фінансово-організаційні проблеми розвитку агроінновацій: національний та регіональний аспекти. *Регіональна економіка*, 2016. №3. С. 135–141.

Викладач: Сус Т.Й.